

KANSER BİLDİRİMİ VE KANSER KAYIT MERKEZLERİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik;

- Ülke genelinde kanser teşhisi konulan vakaların belirlenmesi ve kontrol altına alınması için kanser bildiriminin zorunlu hale getirilmesi,
- Kanser verilerinin toplanması, işlenmesi, kaydedilmesi, değerlendirilmesi, haritalandırılması ve paylaşım işlemleri ile ilgili gerekli yöntemlerin belirlenmesi,
- Halk sağlığı müdürlükleri bünyesinde kurulan kanser kayıt merkezlerinin ve hastanelerde kurulan kanser kayıt birimlerinin örgütlenmesi, görev tanımlarının yapılması, çalışması, hizmet kalitesi ve verimliliğinin artırılması ile izleme ve değerlendirmesinin usul ve esaslarının belirlenmesi,
- İl kanser danışma komisyonlarının oluşturulması, görevleri ve çalışmalarına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi, amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, üniversiteler dahil bütün kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri tarafından işletilen sağlık kurum ve kuruluşlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 64 üncü maddesi, 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun 3 üncü maddesinin (b) ve (f) bentleri ile 9 uncu maddesinin (c) bendi ve 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 26 ncı ve 40 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Daire Başkanlığı: Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kanser Daire Başkanlığını,
- Gezici kayıt elemanı: İldeki sağlık kurum ve kuruluşları ile muayenehane ve laboratuvarlara giderek mevcut kanser kayıtlarını yerinde toplayan ve işleyen sağlık personelinin,
- Hastane kayıt birimi: Kanser kayıt merkezinin hastanede kanser kayıtçılığı görevini yapan alt birimini,
- Hastane kayıt elemanı: Hastane kayıt biriminde görevli sağlık personelinin,
- Hastane yöneticisi: Kamu hastanelerinde ve üniversitelerde başhekim, özel sağlık kuruluşlarında mesul müdürleri,
- Kurum: Türkiye Halk Sağlığı Kurumunu,
- Kanser kayıt elemanı: Kanser kayıt merkezinde kanser kayıtlarını tutmakla görevli sağlık personelinin,
- Merkez: Halk sağlığı müdürlüklerinde kanser kayıtçılığı yapılan kanser kayıt merkezlerini,
- Merkez sorumlusu: Kanser kayıt merkezinden sorumlu hekimin,
- Müdür: Halk sağlığı müdürünün,
- Müdürlük: Halk sağlığı müdürlüğünü,
- Şube müdürü: Halk sağlığı müdürlüğü bünyesindeki kanser şube müdürü veya bulaşıcı olmayan hastalıklar, programlar ve kanser şube müdürünü,
- Şube müdürlüğü: Kanser önlenmesi, korunması, erken tanı ve erken teşhisi ile kanser kayıtçılığı, epidemiyolojik araştırmalar gibi kanser hizmetlerini yürüten halk sağlığı müdürlüğü bünyesindeki şube müdürlüğünü,
- Ulusal Sağlık Veri Sözlüğü (USVS): Ülkemizdeki sağlık kurumlarında kullanılmakta olan ve hastane bilgi sistemlerinin referans olarak kullandığı kitabı/yayını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bildirim Usul ve Esasları

Bildirim

MADDE 5 –(1) Kanser, bildirim zorunlu bir hastalık olup bu bildirimden Kurumun belirlediği usul ve esaslar çerçevesinde bütün kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri tarafından işletilen sağlık kurum ve kuruluşları sorumludur.

(2) Kanser teşhisinin konulduğu patoloji, sitoloji laboratuvarlarında ya da hematoloji kliniklerinde USVS'deki doldurulması zorunlu asgari standart bilgileri içeren ve ek-1'de örneği bulunan Patoloji, Sitoloji, Hematoloji Laboratuvarları Kanser Bildirim Formu elektronik ortamda doldurularak onaylanır.

(3) Patoloji, Sitoloji, Hematoloji Laboratuvarları Kanser Bildirim Formu ve kanser kayıtlarının tutulduğu elektronik veri tabanının 20 yıl süreyle saklanması zorunludur. Saklanma esasları Kurum tarafından belirlenir.

(4) Kanser bildiriminden sorumlu olduğu halde bildirim yapmayan ve bu Yönetmelik hükümlerine uymayan sağlık kurum ve kuruluşlarına ilk tespit uyarı yazısı gönderilir. Kurumca belirlenecek süre içinde gerekli düzenlemeleri yapmayanlar hakkında ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kanser Kayıt Merkezleri

İdari yapı

MADDE 6 –(1) Merkez, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanı onayı ile kurulur. Merkezler, Sağlık Bakanlığının 29 sağlık bölgesini temsil edecek şekilde planlanır.

(2) Merkez, kanser kayıtlarının düzenli olarak Daire Başkanlığına gönderilmesini sağlamak ve epidemiyolojik araştırmalar yapmak üzere şube müdürlüğü bünyesinde oluşturulur.

(3) Merkezde Kurumun belirlediği sayıda müdürlükçe görevlendirilen kanser kayıt elemanları çalışır. İlde merkez oluşturulmasından ve kanser kayıt elemanları görevlendirilmesinden müdür, hastane kayıt birimi oluşturulmasından ve hastane kayıt elemanı görevlendirilmesinden hastane yöneticisi sorumludur.

(4) Toplum sağlığı merkezi personeli gezici kayıt elemanı olarak görevlendirilebilir.

(5) Merkez ve hastane kayıt birimlerinde çalışan personelin sertifikalı eleman olması esastır. Sertifikalı personel bulunmaması halinde sertifikasyon işlemleri için Kuruma başvuru yapılır.

Yerleşim

MADDE 7 –(1) Merkez; kayıt inceleme, kayıt girişi, arşivleme, veri analizi, değerlendirme, istatistik çalışmaları ve veri güvenliğinin sağlanabileceği uygun ve yeterli alana sahip olmalıdır.

Merkez sorumlusu

MADDE 8 – (1) Merkez sorumlusu olarak hekim görevlendirilir.

(2) Merkez sorumlusunun görevleri şunlardır:

- Merkezin ve hastane kayıt birimlerinin çalışmalarını planlamak, organize etmek, izlemek, çalışmalarını değerlendirmek ve denetlemek,
- İlgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak verilerin toplanmasını sağlamak,
- Kayıt birimlerinin sağlıklı ve doğru veri toplamalarını sağlamak ve denetlemek,
- Belirlenen periyotlarda verileri Kuruma göndermek,
- İldeki kanser türlerine ilişkin epidemiyolojik çalışmalar yapmak ve Daire Başkanlığını bilgilendirmek,
- Kanser risk faktörlerine yönelik araştırmaları düzenlemek ve/veya düzenlenen çalışmalara katkı sağlamak ve sonucu Daire Başkanlığına bildirmek,
- Kanser verilerinin mahremiyetinin sağlanması için gereken tedbirleri almak,
- Sağlık çalışanlarına kanser kayıtçılığı konusunda hizmet içi eğitim planlamak ve uygulamak,
- Merkezin faaliyet raporlarını hazırlayarak Daire Başkanlığına göndermek,
- Elektronik olarak toplanmış olan kanser kayıt verilerini düzenli olarak değerlendirmek, eksik ya da hatalı olanların kaydın yapıldığı kuruma iadesini sağlayarak verilerin düzeltilmesini sağlamak,
- Şube müdürünün verdiği diğer görevleri yapmak.

Merkez kayıt elemanı

MADDE 9 –(1) Merkez kayıt elemanı, kanser kayıtlarının toplanması, düzenlenmesi ve elektronik ortama aktarılması konusunda eğitim almış sertifikalı sağlık personelidir.

(2) Merkez kayıt elemanının görevleri şunlardır:

- Hastane kanser kayıt birimleri ve diğer kaynaklardan gelen verileri incelemek, düzenlemek, tam ve doğru olarak elektronik ortama aktarmak,
- Toplanan verileri derlemek, verilerin tutarlılık ve kalite kontrolünü yapmak, geçerli ve güvenilir olmayan bildirimleri belirleyerek kayıt kaynağı tarafından yeniden incelenmesini sağlamak,
- Merkezin yazışmalarını yürütmek, arşiv oluşturmak, verilerin mahremiyetinin sağlanması için alınan tedbirlere uymak,
- Gerekli görüldüğü durumlarda gezici kayıt elemanı olarak çalışmak,
- Elektronik olarak toplanmış olan kanser kayıt verilerinden eksik ya da hatalı olanları düzenli olarak tespit etmek, merkez sorumlusuna hata kaynaklarını iletmek,
- Merkez sorumlusunun verdiği diğer görevleri yapmak.

Hastane kayıt birimi

MADDE 10 – (1) Hastane kayıt birimi, hastane ile merkez arasındaki veri akışını sağlamak üzere hastanelerde kurulan birimdir.

(2) Hastane kayıt birimi hastane içerisinde, kayıt inceleme, kayıt girişi, arşivleme, veri analizi çalışmalarının yapılabileceği ve veri güvenliğinin sağlanabileceği uygun ve yeterli alana sahip olmalıdır.

(3) Sağlık kurum ve kuruluşlarında görevlendirilecek tüm kayıt elemanları kanser teşhisi konulan olguların toplanması, derlenmesi ile merkeze gönderilmesinden sorumludur.

(4) Hastane kayıt elemanı aşağıdaki görevleri yapar:

- Geçerli ve tam veriye ulaşabilmek için gerekli çalışmaları yapmak,
- Hastanedeki birimlerden aldığı bilgileri, kanser kayıt bilgi formuna eksiksiz ve doğru olarak işlemek, toplanan verileri merkeze göndermek,
- Merkez tarafından geri gönderilen formları yeniden düzenlemek,
- Birimin yazışmalarını yürütmek, arşiv oluşturmak, verilerin mahremiyetinin sağlanması için alınan tedbirlere uymak,
- Merkez sorumlusunun kanser kayıtlarının düzenlenmesi ile ilgili verdiği diğer görevleri yapmak.

İzleme ve değerlendirme

MADDE 11 –(1) Hastane kayıt birimlerinin veri tabanının, müdürlükçe en az iki personelden oluşturulan bir ekip tarafından, yılda bir kez düzenli olarak izleme ve değerlendirmesi yapılır. Müdürlük il geneli için tamamladığı izleme ve değerlendirme raporlarını en geç beş iş günü içinde Kuruma gönderir. Tespit edilen eksiklikler müdürlük tarafından takip edilir.

(2) İzleme ve değerlendirmelerde, veri tamlığı Kurumca belirlenen oran ve miktarlarda olacaktır. Ayrıca merkezde Kurumca öngörülen vaka sayısı ve çeşitleri, belirlenecek orandan az olamaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İl Kanser Danışma Komisyonu ve Görevleri

İl kanser danışma komisyonunun görevleri, üyelerin seçimi

MADDE 12 –(1) İldeki kanser çalışmalarının etkin yürütülebilmesi için; kanser kayıt, erken teşhis, tarama, kanser kontrol, epidemiyolojik araştırma ve benzeri konularda müdürlüğe görüş bildirmek, eğitim programlarına öneri ve katkı sağlamak üzere il kanser danışma komisyonu teşkil olunur. Komisyon; vali yardımcısı, müdür, il gıda, tarım ve hayvancılık müdürü, il çevre ve şehircilik müdürü, il sağlık müdürü, kanser erken teşhis, tarama ve eğitim merkezi sorumlusu ile ilde en fazla kanser bildirimci yapan üniversite ve özel hastane yöneticilerinden oluşur.

Toplanma ve karar verme usul ve esasları

MADDE 13 – (1) İl kanser danışma komisyonu yılda en az bir kez, vali başkanlığında üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır ve oy çokluğu ile karar alır. Daire Başkanlığı gerekli gördüğü durumlarda komisyonun toplantılarına katılır. Komisyonun aldığı kararlar tavsiye niteliğindedir.

(2) Komisyonun sekretarya hizmetleri müdürlükçe yürütülür, toplantı raporları 15 iş günü içinde Kuruma gönderilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 14 – (1) 14/12/2000 tarihli ve 24260 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kanser Kayıt Merkezi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

İntibak süreci

GEÇİCİ MADDE 1 –(1) Kanser bildiriminden sorumlu olan tüm sağlık kurum ve kuruluşları, patoloji, sitoloji raporlarında ve hematoloji klinikleri raporlarında USVS’deki doldurulması zorunlu asgari standart bilgileri içeren ek-1’deki Patoloji, Sitoloji, Hematoloji Laboratuvarları Kanser Bildirim Formunu bilgi işlem sistemlerine en geç bir yıl içinde entegre ederek uygulamaya geçerler.

Yürürlük

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sağlık Bakanı yürütür.

[Eki için tıklayınız.](#)